

king als gevolg van die overs ridding! En in et vervolg ge oorzaamt et publiek de goden en aanvaardt et zijn lot. Een be oudsgezind eid, trouwens, die ook blijkt uit de formele aspe ten van de klassieke tragedies: et genre blinkt niet uit in durf, experimentele inventiviteit of transgressie van aar eigen formele wetten. De tragedie, zelfs de meest subversieve en twijfelzieke tragedie, speelt zi af in een kader waarin uiteindelijk de et is e en est etis e wetten gekend zijn, en als ze niet gekend zijn toont ze de vers rikkingen die et verlies van die kennis met zi meebrengt. De tragedie staat uiteindelijk altijd aan de kant van de goede orde.

PIETER: et zal u niet ontgaan zijn dat we momenteel ook in staat van oorlog zijn. De kat olieke God wordt weer in al zijn glorieuze zi tbaar eid uit de kast ge aald, want ij moet ve ten tegen die Alla van de moslims. Onze waarden moeten versterkt worden tegen de invallen van de barbaren. Dat betekent dat wij ons waars ijnlijk de komende jaren kunnen verwa ten aan een bloeiperiode van de tragedie. Dit istoris perspe tief maakt dit ier plots a uut. De tragedie is et genre van de toekomst. oe meer de messen gewet worden, oe stralender de toekomst van de tragedie. et tragis e, nogmaals, trekt zi daar niets van aan, dat zorgt ervoor dat er al een vingerkootje sneuvelt nog vóór et zwaard op een iet of wat respe tabele manier getrokken is.

SIEN: aast aaks op de traditie van de tragedie, staat de traditie van de avant-garde. Zij wil vooruit. Zij eeft niet zoveel oog voor et tragis e. De istoris e avant-garde bestond uit mannen met plannen. Zij dronken zi moed in met de utopie dat ieder kunstwerk een artversterker-tje is voor de zi eman iperende mens. Terwille van die zi eman iperende mens, die dwaze kloot die et to in zijn kop blijft alen om plannen te smeden ter verbetering en bevordering van et algemeen welzijn, ontwikkelde Adorno zijn geda ten over een istoris e avant-garde. Revoluties binnen de taalvormen, zoals die van S önberg of Be kett, waren uitingen van een avant-garde die et est etis e domein overs rijdt: ze adden als doel een alomvattend samenvallen van de est etis e ervaring met de dagelijkse, existentiële ervaring. Een grote utopie die voor Adorno verbonden was met et revolutionaire marxisme en met wat Nietzs e 'de kunst van et kunstwerk' noemde, of de est etis e bes rijving van et ge ele bestaan. et kunstwerk in de frontlinie van de eman ipatie en de vooruitgang. De avant-garde wilde et 'et', dat best met u meegaat, nogal eens verona tza-men. Maar ze kende wel een power.

GÈNE: Une joyeuse for e qui va!

SIEN: Een zonnige vers rikking.

GÈNE: Met Sien Eggers.

SIEN: En Gène Bervoets.

GÈNE: Een zonnige vers rikking. Ik was kapitein van de lange omvaart.

SIEN: Goeiedag kapitein, mag ik mee?

GÈNE: Wel ja natuurlijk, kom maar aan boord.

SIEN: Kapitein?

GÈNE: Ja.

SIEN: Waar een varen we?

GÈNE: We gaan naar een eiland ier ver vandaan. Daar waar de zon een lied zingt tot diep in je borst, aar stralen zi om je art slingeren en, arop, de zon je art uit je borstkas rukt en uitstrooit in de mooie, za te wind.

SIEN: O kapitein!

GÈNE: Ja dat zeg je goed, we gaan naar de zon, et land van de zon!

SIEN: En ik ga mee!

GÈNE: Ja zeker!

SIEN: Maar zullen we niet verbranden in de zon?

GÈNE: Ja zeker!

SIEN: O nee!

GÈNE: Maar we zijn er nog niet!

SIEN: Gelukkig. Eu , kapitein?

GÈNE: Ja meisje.

SIEN: Ik zou to liever terug uitstappen.

GÈNE: Te laat. We zijn vertrokken, de zon eeft zi in onze arten gebrand en we raken aar nooit meer kwijt, ze is et allermooiste en et allerwaarste en et allerbeste, ze is absoluut en onaanraakbaar, je kan aar niet zien zonder blind te worden, en eenmaal je aar vermoedt, kan je niet meer weg.

SIEN: Kapitein?

GÈNE: Ja meisje.

SIEN: Voor dat ver aal ier elemaal uit de and loopt zou ik to graag uitstappen.

GÈNE: et ver aal zal uit de and lopen, et is ier al goed bezig.

SIEN: We ebben een begin ge ad, ik denk dat dit et midden is, kunnen we dan nu naar de ontknoping?

GÈNE: Neen! De ontknoping is op drift geslagen en wij dobberen rond.

SIEN: Vreselijk!

GÈNE: Ja meisje, vreselijk, maar wij weten tenminste dat wij naar de zon gaan...

SIEN: Maar ook dat we er niet zullen geraken!

GÈNE: En dan, belet dat ons?

SIEN: O nee.

GÈNE: Wees blij meisje, wees blij! Want dit is geen tragedie.

SIEN: Maar wel tragis .

GÈNE: Dit is vers rikkelijk ver effend tragis , jawel, maar geen tragedie.

Kijk to meisje, miss ien is dit, dit uitvaren, deze zonnige vers rikking, deze blij zonnige to t, et begin van et vrije subje t. et vrije ik en et vrije jij, van gelaat tot gelaat, ier varend onder de zon, ier zijn wij, door de genadeloze s eppende s oon eid, s eppende goed eid en s eppende waar eid van de zon opgeroepen, gebonden en vernederd, zo varen wij vrij, oog in oog met de tragis e vers rikking.

SIEN: Maar waar een varen we, kapitein? Moest dit een tragedie zijn, dan zou ik tenminste weten dat na deel één deel twee komt en dan deel drie en dat we kunnen afronden met een epiloog en dan naar uis.

GÈNE: In de zonnige vers rikking is er geen t uiskomst, er is enkel dit blijvend vertrek.

SIEN: Maar zo'n beetje stru tuur, kapitein, zodat ik weet waaraan en waaraf?

GÈNE: De zonnige vers rikking is een genre dat keer op keer, bij iedere uitvaart opnieuw, zoekt naar zijn eigen formele wetten en stru tuur. De zonnige vers rikking weet dat de Wet met oofdletter zi niet laat kennen, omdat de kennis van de Wet vers roeid wordt door de s eppende zon. En daarom, meisje, zijn wij veroordeeld te sturen volgens kleine wetjes, dag per dag, golf na golf. In de tragedie was de Wet gekend. Maar wie -zoals wij- leeft van de S eppende Zon, die weet dat de ware kennis van de Wet enkel terug te vinden is in de onleesbare as, in de as van de ware kennis, altijd al vers roeid door de S eppende Zon. Wij kennen de Wet niet. In de tragedie is de Wet gekend en daarom kunnen de tragediespelers zi ouden aan steeds dezelfde formele wetten, drie delen en een epiloog bijvoorbeeld. Maar wij weten dat, waar men vroeger da t dat men de ware kennis van de Wet las, men eigenlijk enkel zi zelf las in de as van et s rift, in et door de S eppende Zon altijd al tot as erleide S rift. En daarom zijn wij dag per dag, golf na golf, op zoek, tastend, se onde per se onde perspe tief kiezend en gebonden aan een grondeloze verantwoordelijk eid, naar de kleine wet die ons tot leidraad kan dienen.

SIEN: oe moet dit dan eindigen?

GÈNE: Niet. Er is geen einde.

SIEN: En wat als ik zeeziek word?

GÈNE: Dan moet je gewoon eventjes kotsen, liefst over de reling, en dan gaan we voort. Er is geen weg terug, en in alle eerlijk eid: er is geen andere weg.

SIEN: Wa t, ik eb een idee. Als we to ons perspe tief zelf moeten kiezen, dan kunnen we to evengoed et perspe tief kiezen dat de Wet kenbaar is en to tragedies blijven spelen? Snappie? Dan ben ik nog op tijd t uis, want dan moet seffens de epiloog komen en dan zit et erop.

GÈNE: Dat is zwemvestjes-et iek. Wij gaan leren varen.

Ze zullen in de komende eeuw al met te veel zijn om te doen alsof de Wet en God de vader to bestaan, al was et maar om zi te kunnen vergapen aan et anengeve t met Alla . Dat 'doen alsof' begint ons uldig, totdat ze elemaal opgaan in et spel en vergeten dat ze eigenlijk deden alsof, dat is et begin van et einde. En een zonnige vers rikking kent, net zoals onze verantwoordelijk eid, geen einde.

SIEN: Wordt dat op de duur niet wat saai?

GÈNE: Nee, want je probeert altijd vooruit te gaan.

SIEN: In de tragedie to ook: s ène één, s ène twee, s ène drie en zo vooruit tot de laatste s ène...

GÈNE: Ja, in de tragedie ga je vooruit binnen et kader van de tragedie. In de zonnige vers rikking probeer je uit de kaders te breken. In de tragedie kijk je toe op de onafwendbare ontwikkeling van et noodlot. Dat is et vers il: in de tragedie kijk je toe, in de zonnige vers rik-